

TINNITUS – UŠNÍ ŠELESTY

- z lat. *tinnio* = cinkat
tinnire = znít
- je to:
- typickými zvukovými projevy jsou:
- cca u 10-15% lidí, více staršího věku (ve věku 60-65 let jím trpí každý druhý)

Lékařské hledisko

- porucha sluchového vnímání vznikající uvnitř sluchového systému nebo odrážející dysfunkci jiných systémů
- podobá se jiným percepčním poruchám, má 2 složky:
 - *senzorickou (organickou)*
 - *afektivní (psychickou)*

Nejčastější příčiny obecně:

1. **Toxické poškození ucha**
2. **Akutní zánět středního ucha**
3. **Porucha krevního oběhu**
4. **Otoskleróza**
5. **Procesy ve vnitřním uchu**
6. **Ušní zátka**
7. **Nádory**
8. **Poranění ucha**
9. **Meniérova choroba**
10. Šelesty se také mohou vyskytnout u lidí s anémií, výkyvy krevního tlaku, aterosklerózou, změnami na krční páteři, zvětšenými mandlemi či lymfatickými uzlinami, u žen v přechodu a po odnětí vaječníků

Klasifikace

1. Objektivní ušní šelesty
1. Subjektivní ušní šelesty
 - podle pacienta:
 - podle lokalizace:

Objektivní tinnitus

- vzniká ve sluchovém orgánu nebo jeho blízkosti
-
- léčba
- cca 1-2% případů
- lépe identifikovatelné, mají zvukovou povahu

- je měřitelný

Vzniká např.:

- křečí středoušních svalů nebo měkkého patra
- turbulencí krve ve zúžených tepnách nebo v cévnatých nádorech v oblasti hlavy
- otevřená Eustachova trubice
- nezhoubné nádory krční páteře a hlavy
- *chronický dekompenzovaný tinnitus*
- *chronický kompenzovaný tinnitus*

Objektivní tinnitus

1. cévní

- vzniká na základě:
- šelesty mají rytmický charakter, synchronní s tepem

2. svalový

- vzniká ve:
- kratší praskavé nebo naopak mlaskavé šelesty, přicházející v salvách na nejrůznější podněty
- často spojeny se spasmy v příslušné inervační oblasti

Subjektivní tinnitus

- - porucha sluchového vnímání v kterékoliv části sluchového orgánu od kochleárního receptoru přes sluchové dráhy až po konečnou projekci v temporálním laloku
 - 90% případů subjektivního tinnitu vzniká z otologických příčin:
 - chronické záněty středního ucha s cholesteatomem, porucha vnitřního ucha a smyslových buněk, příp. nádory 8. hlavového nervu, který vede zvukové impulzy do mozkových sluchových center
 - presbyakusis
 - profesionální nedoslýchavost (riziková pracoviště, nadměrný hluk a vibrace)
 - Meniérova nemoc
 - otoskleróza
 - problémy s krční páteří, endokrinní potíže, otřesy a zlomeniny lební spodiny, poranění mozku
 - druhou nejčastější příčinou jsou kardiovaskulární nemoci
 - dlouhodobé užívání některých látek, např. aspirin, chinin, těžké kovy, antirevmatika
 - psychiatrická onemocnění

Vyšetřování tinnitu

- provádí:
- laboratorní testy:
- vyšetření sluchu:
- vyšetření zubní, oční, neurologické, interní, psychologické, psychiatrické, aj.
- výpočetní tomografie, magnetická rezonance a další zobrazovací metody

Léčba tinnitu

- *příčinná* (kauzální)
- *podpůrná* (symptomatická) léčba
- *konzervativní terapie* X *operační léčba*

např.:

- informační skupiny o tinnitu, individuální a skupinové terapie
- *tinnitus retraining terapie* (TRT)
- *asociační trénink*
- *zvuková terapie*

Prognóza

- objektivní tinnitus
- subjektivní tinnitus

Prevence

- upřednostňovat:
- nevystavovat uši příliš často hlasitým koncertům a poslechu hudby ze sluchátek
- dodržovat:
- nepřibližovat se pokud možno k předem očekávaným náhlým ohlušujícím otřesům
- aktivní profylaxe:

Použitá literatura

- Prof. MUDr. Miroslav Novotný, CSc. – **Doporučené postupy pro praktické lékaře – Tinnitus**, Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně, 2001
- <http://www.beltina.cz/onemocneni/usni-selesty-zvoneni-v-usich/>
- <http://sestra.cz/scripts/detail.php?id=291158>
- <http://zdravi.doktorka.cz/selesty-usich-tinnitus/>
- <http://www.moje-rodina.cz/zdravi/u-ni-elest-tinitus>
- http://www.anamneza.cz/moduly/nemoc_tisk.php3?ID=116
- http://zdravi.idnes.cz/zdravi.asp?r=zdravi&c=990107_122308_zdravi_jup
- Thora, C., Goebel, G. – Tinitus, 100 otázek a odpovědí, Triton, 2006
- www.gong.cz
- www.tinnitus-liga.de

